

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Rychlého a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Faisala Husseiniho v právní věci žalobce: **H. D. T.**, zastoupený JUDr. Bc. Marcelou Lafek, advokátkou se sídlem Národní 416/37, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 2. 10. 2025, č. j. 29 A 76/2025 – 7,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 2. 10. 2025, č. j. 29 A 76/2025 – 7, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce se žalobou ze dne 1. 9. 2025 podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „*krajský soud*“) domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného v řízení o žalobcově žádosti o vydání zaměstnanecké karty ve smyslu § 42g a násl. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“).

[2] Krajský soud usnesením ze dne 2. 10. 2025, č. j. 29 A 76/2025 – 7, žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“), jelikož žalobce podle krajského soudu před podáním žaloby nevyčerpal bezvýsledně prostředky k ochraně proti nečinnosti stanovené správním řádem (§ 80 odst. 3 správního řádu).

[3] Krajský soud odkázal na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 5 As 9/2015 – 59, č. 3409/2016 Sb. NSS, dle kterého „*není-li při podání žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu splněna podmínka bezvýsledného*“

vyčerpání prostředku, který procesní předpis platný pro řízení před správním orgánem stanoví k ochraně proti nečinnosti (§ 79 odst. 1 s. ř. s.), jedná se o žalobu nepřipustnou, kterou soud odmítne podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. K případnému dodatečnému splnění této podmínky v průběhu řízení před soudem nelze přiblížit.“

[4] Žalobce podal dne 28. 7. 2025 Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (nadřízený správní orgán žalovaného, dále jen „nadřízený orgán“) návrh na vydání opatření proti nečinnosti ve smyslu § 80 odst. 3 správního řádu. Nadřízený orgán tomuto návrhu vyhověl a dne 21. 8. 2025 vydal opatření proti nečinnosti č. j. MV-121839-3/SO-2025, kterým žalovanému přikázal, aby do 60 dnů od doručení opatření proti nečinnosti vydal rozhodnutí v řízení o žádosti žalobce o vydání zaměstnanecké karty. Žalobu podal žalobce dne 1. 9. 2025 (tj. před uplynutím lhůty stanovené nadřízeným orgánem). Podle krajského soudu proto žalobce sice vyčerpал prostředky na ochranu proti nečinnosti stanovené správním řádem, ovšem nikoliv bezvysledně, a měl před podáním žaloby vyčkat na uplynutí lhůty stanovené nadřízeným orgánem.

[5] K žalobcem namítané nepřiměřenosti lhůty stanovené nadřízeným orgánem krajský soud uvedl, že lhůta v délce 60 dnů odpovídá lhůtě k vyřízení žádosti o vydání zaměstnanecké karty podle § 169t odst. 6 písm. d) zákona o pobytu cizinců a že citované ustanovení ve zvlášť složitých případech umožňuje i delší lhůtu v délce 90 dnů.

[6] Proti usnesení krajského soudu podává žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[7] Stěžovatel je přesvědčen, že napadené usnesení je v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. s rozsudkem rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2023, č. j. 2 As 21/2020 – 34, č. 4453/2023 Sb. NSS), dle které měl krajský soud posoudit přiměřenost lhůty stanovené v opatření proti nečinnosti, přičemž náhradní lhůtu v délce původní (zákonné) lhůty lze stanovit pouze ve výjimečných případech.

[8] V tomto ohledu považuje stěžovatel usnesení krajského soudu za nepřezkoumatelné, jelikož krajský soud pouze konstatoval, že lhůta stanovená v opatření proti nečinnosti je stejná jako ta zákonná, aniž by současně zdůvodnil, proč je takto stanovená lhůta přiměřená. Stanovení nepřiměřené lhůty v opatření proti nečinnosti navíc podle stěžovatele znamená bezvysledné vyčerpání prostředků ochrany proti nečinnosti.

[9] Nezákonnost napadeného usnesení stěžovatel spatřuje také v tom, že pokud krajský soud dospěl k závěru, že lhůta stanovená v opatření proti nečinnosti je přiměřená, měl dle judikatury Nejvyššího správního soudu vyčkat uplynutí lhůty a následně o žalobě rozhodnout.

[10] Žalovaný se ve svém vyjádření ztotožňuje se závěry krajského soudu. Nesouhlasí s námitkou, že krajský soud nesprávně posoudil otázku přiměřenosti lhůty, neboť v napadeném usnesení jasně uvedl, že podmínka bezvysledného vyčerpání prostředků není splněna, jestliže v okamžiku podání žaloby stále běží lhůta stanovená opatřením na ochranu proti nečinnosti. Nadto žalovaný uvádí, že dne 12. 11. 2025 o stěžovatelově žádosti rozhodl, a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele zamítl.

pokračování

[11] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102, věta první s. ř. s.), proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je řádně zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Napadené usnesení Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[12] Kasační stížnost je důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud se v rámci přezkumu kasačních námitek nejprve zaměří na namítanou nepřezkoumatelnost napadeného usnesení. Platí totiž, že pokud by bylo napadené usnesení nepřezkoumatelné, zpravidla již není prostor k úvahám o námitkách věcného charakteru a je nezbytné napadené usnesení bez dalšího zrušit.

[14] Stěžovatel spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného usnesení v nedostatečném odůvodnění přiměřenosti lhůty stanovené nadřízeným orgánem v opatření proti nečinnosti. Nejvyšší správní soud nicméně podotýká, že závěr o přiměřenosti či nepřiměřenosti lhůty v opatření proti nečinnosti nebyl nosným důvodem pro odmítnutí žaloby. Krajský soud stěžovatelovu žalobu odmítl z důvodu, že stěžovatel před podáním žaloby nevyčkal na uplynutí této lhůty [bez ohledu na její (ne)přiměřenost]. K otázce přiměřenosti lhůty stanovené nadřízeným orgánem se krajský soud vyjadřoval pouze nad rámec nezbytného. Případné nedostatky jeho úvah v této souvislosti proto nemohou být důvodem nepřezkoumatelnosti napadeného usnesení.

[15] Nejvyšší správní soud dodává, že neshledal, že by napadené usnesení trpělo vadou nepřezkoumatelnosti, k níž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Krajský soud v usnesení řádně a srozumitelně vyložil důvody svého rozhodnutí a jeho závěry jsou podpořeny srozumitelnou a logickou argumentací.

[16] Podstatou projednávané věci je otázka, zda lze nedostatek podmínky bezvýsledného vyčerpání prostředků ochrany zhojit v průběhu řízení před soudem, resp. zda byl krajský soud v situaci, kdy stěžovatel podal žalobu před uplynutím lhůty stanovené nadřízeným orgánem, povinen s rozhodnutím vyčkat do uplynutí této lhůty, aby došlo k naplnění procesních předpokladů pro věcné projednání žaloby.

[17] Nejvyšší správní soud se touto otázkou již zabýval v rozsudku svého rozšířeného senátu ze dne 2. 2. 2023, č. j. 2 As 21/2020 – 34, č. 4453/2023 Sb. NSS, nebo také v rozsudcích ze dne 21. 4. 2022, č. j. 2 Azs 248/2021 – 34; ze dne 27. 10. 2022, č. j. 1 Azs 171/2022 – 54; a ze dne 6. 11. 2023, č. j. 9 Azs 194/2023 – 40 (všechna judikatura tohoto soudu je dostupná na www.nssoud.cz). V nyní projednávané věci přitom zdejší soud neshledal důvod se od závěrů vyslovených v citovaných rozhodnutích odchýlit.

[18] Dle dřívějšího výkladu § 79 odst. 1 s. ř. s. přijatého rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu byla přípustnost nečinnostní žaloby striktně vázaná k okamžiku jejího podání (viz krajským soudem citovaný rozsudek rozšířeného senátu č. j. 5 As 9/2015 – 59). Pokud v tento den nebyla splněna podmínka bezvýsledného vyčerpání prostředků ochrany,

jednalo se o nedostatek, který nebylo možné zhojit v průběhu řízení. Takovou žalobu byl soud povinen odmítnout pro nepřípustnost bez ohledu na to, zda k naplnění podmínky došlo dodatečně.

[19] Uvedený výklad byl nicméně označen za neústavní nálezem Ústavního soudu ze dne 24. 8. 2021, sp. zn. IV. ÚS 3523/20 (rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na www.usoud.cz). V něm Ústavní soud uvedl, že absence bezvýsledného vyčerpání prostředku ochrany proti nečinnosti je naopak odstranitelnou překážkou pro věcné projednání žaloby (odst. 55 citovaného nálezu).

[20] Na citovaný nálezn Ústavního soudu následně navázal i Nejvyšší správní soud, přičemž opakovaně dospěl k závěru, že soud rozhodující o žalobě na ochranu proti nečinnosti je povinen v případě, kdy žalobce podá žalobu před uplynutím lhůty stanovené v opatření proti nečinnosti, vyčkat uplynutí této lhůty, a umožnit tak dodatečné splnění podmínky bezvýsledného vyčerpání prostředků ochrany (viz judikaturu citovanou v odstavci [17] tohoto rozsudku).

[21] V projednávané věci tedy krajský soud pochybil, pokud v rozporu s výše citovanou judikaturou nevyčkal do uplynutí lhůty stanovené nadřízeným orgánem v opatření proti nečinnosti a stěžovatelovu žalobu bez dalšího odmítl, čímž své rozhodnutí zatížil vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[22] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že kasační námitkou vztahující se k nepřiměřenosti lhůty stanovené nadřízeným orgánem v opatření proti nečinnosti se v nynější věci nezabýval. Samotný závěr o přiměřenosti či nepřiměřenosti této lhůty totiž nebyl (a s ohledem na výše citovanou judikaturu ani nemohl být) důvodem pro odmítnutí stěžovatelovy žaloby a vyřešení této otázky již není pro posouzení věci nadále podstatné, jelikož žalovaný v mezidobí o žádosti stěžovatele rozhodl.

[23] S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost důvodnou, a proto napadené usnesení krajského soudu podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Krajský soud v něm bude vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), tedy že nesplnění podmínky bezúspěšného vyčerpání prostředků na ochranu proti nečinnosti ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. není neodstranitelnou překážkou pro věcné projednání žaloby.

[24] V novém rozhodnutí ve věci rozhodne krajský soud též o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3, věta první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 29. ledna 2026

JUDr. Tomáš Rychlý

pokračování

21 Azs 223/2025 - 25

předseda senátu